

Beskattning av utländska socialförsäkringspensioner

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Sammanfattning	2
1 Författningsförslag	3
1.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	3
2 Bakgrund och gällande rätt	5
2.1 Beskattning av utländska socialförsäkringspensioner	5
2.2 Särskilt om utländska barnpensioner	6
3 Överväganden och förslag	7
3.1 Definitionen av pension	7
3.2 Beskattning av utländska barnpensioner	7
4 Konsekvensanalys	9
4.1 Allmänt	9
4.2 Offentligfinansiella effekter	9
4.3 Konsekvenser för Skatteverket	10
4.4 Konsekvenser för skattskyldiga	10
5 Författningskommentarer	11
5.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	11
Bilaga 1 Förslaget om ändring i 10 kap. 5 § inkomstskattelagen: Antal personer som berörs	12
Bilaga 2 Förslaget om ändring i 11 kap. 40 § inkomstskattelagen: Antal personer som berörs och offentligfinansiell effekt	15

Sammanfattning

Utländska socialförsäkringspensioner omfattas i dag inte av definitionen av pension i 10 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229). De kan därför inte beskattas med stöd av samma lagrum som motsvarande svenska ersättningar. I stället beskattas de med stöd av en bestämmelse om livräntor och andra periodiska inkomster i 10 kap 2 § 2 inkomstskattelagen. Det innebär bland annat att pensioner som betalas ut som engångsbelopp inte kan beskattas och att grunden för beskattning i andra fall kan framstå som oklar.

Skatteverket föreslår därför att definitionen av pension i 10 kap. 5 § inkomstskattelagen utvidgas så att den omfattar sådana socialförsäkringsersättningar från andra länder som motsvarar de svenska ersättningar som avses i punkt 1 i paragrafens första stycke. Dessa ersättningar är allmän ålderspension, efterlevandepension och premiepension till efterlevande enligt socialförsäkringsbalken. Förslaget innebär att de utländska ersättningarna likställs med motsvarande svenska när det gäller grunden för beskattning.

Svensk efterlevandepension i form av barnpension ska bara tas upp till beskattning till den del pensionen för varje månad överstiger en tolfedel av 40 procent av prisbasbeloppet eller, vid pension efter båda föräldrarna, 80 procent av prisbasbeloppet (11 kap. 40 § inkomstskattelagen). I promemorian föreslås att detsamma ska gälla för motsvarande utländska ersättningar.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Häri genom föreskrivs att 10 kap. 5 § och 11 kap. 40 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

5 §²

Med pension avses ersättningar som betalas ut

1. som allmän ålderspension, efterlevandepension och premiepension till efterlevande enligt socialförsäkringsbalken,

2. som ålders-, invaliditets- och efterlevandepension enligt Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga,

3. på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring,

4. på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, eller

5. till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket.

Med pension avses också ersättningar som betalas ut från pensionssparkonto

1. till pensionsspararen,

2. till förmånstagare på grund av förmånstagarförordnande,

3. till den som fått rätten till pension genom bodelning,

4. till make eller bröstarvinge på grund av att ett förmånstagarförordnande jämkats, eller

5. vid återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken.

I 58 kap. finns ytterligare bestämmelser om pensionsförsäkringar och pensionssparkonton.

11 kap.

40 §³

Barnpension enligt 78 kap. socialförsäkringsbalken ska bara tas upp till den del pensionen för varje månad överstiger en tolfedel av 40 procent av prisbasbeloppet eller, vid pension efter båda föräldrarna, 80 procent av prisbasbeloppet. Efterlevandelivränta ska inte tas upp till den del livräntan enligt 85 kap. 3, 5 och 6 §§ samma balk medfört minskning av efterlevandestöd och sådan del av barnpensionen som inte ska tas upp.

Vad som i första stycket första meningen sägs om barnpension enligt socialförsäkringsbalken gäller också motsvarande utländska ersättningar. Om både barnpension enligt socialförsäkringsbalken och motsvarande utländsk ersättning betalas ut, eller om endast flera utländska ersättningar

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2010:1277.

³ Senaste lydelse 2010:1277.

betalas ut, ska den del av det sammanlagda beloppet som överstiger beloppsgränsen tas upp.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015 och tillämpas på ersättningar som betalas ut efter den 31 december 2014.

2 Bakgrund och gällande rätt

2.1 Beskattning av utländska socialförsäkringspensioner

Skatteverket har uppmärksammat vissa problem när det gäller beskattning av utländska socialförsäkringspensioner hos fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga i Sverige. Obegränsat skattskyldig är enligt 3 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL, bl.a. den som är bosatt i Sverige.

Pensionsutbetalningar till en person som bor i Sverige från en annan stat kan bara beskattas i Sverige om skatteavtalet med den andra staten tillåter det. Skatteavtalen ser olika ut men i många fall får Sverige i en sådan situation beskatta utbetalningarna. Det gäller t.ex. sedan den 1 januari 2009 utbetalningar från de andra nordiska länderna (den skatt som tas ut på inkomsten i det andra nordiska landet ska då avräknas från den svenska skatten).

Den som är obegränsat skattskyldig är skattskyldig för alla sina inkomster i Sverige och från utlandet (3 kap. 8 § IL). Det innebär inte att alla dessa inkomster är skattepliktiga utan detta regleras i andra kapitel i lagen. För att en viss inkomst ska vara skattepliktig krävs dels att den kan hänföras till ett visst inkomstslag, dels att det finns en bestämmelse som anger att den är skattepliktig i det inkomstslaget (se RÅ 2010 ref. 114).

Till inkomstslaget tjänst räknas inkomster och utgifter på grund av tjänst till den del de inte ska räknas till inkomstslaget näringsverksamhet eller kapital (10 kap. 1 § första stycket IL). Med tjänst avses anställning, uppdrag och annan inkomstgivande verksamhet av varaktig eller tillfällig natur (10 kap. 1 § andra stycket IL). Som tjänst behandlas också – bland annat – rätt till pension (10 kap. 2 § 1 IL).

Löner, arvoden, kostnadsersättningar, pensioner, förmåner och alla andra inkomster som erhålls på grund av tjänst är skattepliktiga i inkomstslaget tjänst om inte annat uttryckligen anges (11 kap. 1 § IL).

I 10 kap. 5 § IL klargörs vad som avses med begreppet pension. Enligt paragrafen avses med pension bl.a. ersättningar som betalas ut som allmän ålderspension, efterlevandepension och premiepension till efterlevande enligt socialförsäkringsbalken (10 kap. 5 § första stycket 1 IL). Eftersom bestämmelsen hänvisar till vissa ersättningar enligt svensk lagstiftning kan motsvarande utländska ersättningar inte anses omfattas (jfr 2 kap. 2 § IL och prop. 1999/2000:2 del 1 s. 518 f). Pension enligt utländsk socialförsäkringslagstiftning torde inte heller i övrigt omfattas av 10 kap. 5 § IL.

Utländska socialförsäkringspensioner kan således inte beskattas med stöd av 10 kap. 2 § 1 och 5 § IL. I stället beskattas sådana pensioner med stöd av 10 kap. 2 § 2 IL. Enligt den bestämmelsen behandlas som tjänst rätt till livränta, periodiska understöd eller liknande periodiska inkomster som inte är ersättning för avyttrade tillgångar.

Det innebär att utländska socialförsäkringspensioner som betalas ut som engångsbelopp inte kan beskattas. (Att en pension betalas ut genom en engångsutbetalning kan bero på att pensionen är liten, eller på att den betalas ut retroaktivt.) Det rör sig sannolikt inte om något större skattebortfall. Principiellt sett bör dock engångsutbetalningar behandlas på samma sätt som periodiska utbetalningar. Den omständigheten att engångsbelopp inte ska beskattas kan också medföra en ökad arbetsbörda för Skatteverket. Det beror

på att det krävs information om på vilket sätt pensionen har utbetalats för att veta om den är skattepliktig. Ett problem med nuvarande lagstiftning är också att det kan inträffa att en engångsutbetalning tas upp i inkomstdeklarationen och beskattas utan lagstöd.

Det kan dessutom vara svårt för de skattskyldiga att förstå varför periodiska pensionsutbetalningar ska beskattas med stöd av bestämmelsen om livränta m.m. i 10 kap. 2 § 2 IL. Den omständigheten att utländska socialförsäkringspensioner inte omfattas av IL:s definition av pension kan leda till att grunden för beskattningen framstår som oklar. Även för Skatteverkets handläggare kan reglerna vara svåra att sätta sig in i.

I dagsläget får Sverige bara kontrolluppgifter avseende utbetalda pensioner från de nordiska länderna och ett par andra länder. Medlemsstaterna i EU är dock för beskattningsperioder från och med den 1 januari 2014 skyldiga att till varje annan medlemsstat lämna tillgängliga upplysningar avseende personer bosatta i den andra medlemsstaten när det gäller bl.a. pensioner (s.k. automatiskt utbyte av upplysningar).⁴ Detta bedöms leda till att Skatteverket framöver kommer att få kännedom om fler pensionsutbetalningar än hittills. De problem som den nuvarande lagstiftningen medför kan således antas bli än större i framtiden.

Skatteverket beräknar att ca 100 000 personer i Sverige får ersättningar från utlandet som motsvarar sådana svenska ersättningar som avses i 10 kap. 5 § första stycket 1 IL, och som får beskattas enligt aktuellt skatteavtal. Beräkningarna, och de antaganden som dessa grundar sig på, redovisas i bilaga 1 till denna promemoria.

2.2 Särskilt om utländska barnpensioner

Svensk efterlevandepension i form av barnpension ska bara tas upp till beskattning till den del pensionen för varje månad överstiger en tolfedel av 40 procent av prisbasbeloppet eller, vid pension efter båda föräldrarna, 80 procent av prisbasbeloppet (11 kap. 40 § inkomstskattelagen). Eftersom bestämmelsen hänvisar till den svenska socialförsäkringsbalken är den inte tillämplig på motsvarande utländska ersättningar (jfr 2 kap. 2 § IL och prop. 1999/2000:2 del 1 s. 518 f).

---

⁴ Se artikel 8 i rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG.

3 Överväganden och förslag

3.1 Definitionen av pension

Förslag: Socialförsäkringsersättningar från andra länder som motsvarar allmän ålderspension, efterlevandepension och premiepension till efterlevande enligt socialförsäkringsbalken ska omfattas av IL:s definition av pension.

Promemorians skäl: Utländska socialförsäkringspensioner omfattas i dag inte av IL:s definition av pension. Det innebär bland annat att pensioner som betalas ut som engångsbelopp inte kan beskattas och att grunden för beskattning i andra fall kan framstå som oklar (se vidare avsnitt 2). Enligt Skatteverkets mening bör definitionen av pension därför utvidgas så att den omfattar socialförsäkringsersättningar från andra länder som motsvarar de svenska ersättningar som avses i 10 kap 5 § första stycket 1 IL. Dessa ersättningar är allmän ålderspension, efterlevandepension och premiepension till efterlevande enligt socialförsäkringsbalken.

Med allmän ålderspension avses inkomstgrundad ålderspension och garantipension (53 kap. 2 § socialförsäkringsbalken). Inkomstgrundad ålderspension kan lämnas som inkomstpension, tilläggspension och premiepension (55 kap. 2 och 3 §§ socialförsäkringsbalken).

Begreppet efterlevandepension omfattar barnpension, omställningspension till efterlevande make (änka eller änkling), änkepension till efterlevande maka (änka) och garantipension till omställningspension (75 kap. 2 § socialförsäkringsbalken).

Bestämmelser om att premiepension kan betalas ut till efterlevande finns i 89, 91 och 92 kap. socialförsäkringsbalken.

Lagförslaget

Förslaget föranleder att ett tillägg görs i 10 kap. 5 § första stycket 1 IL.

3.2 Beskattning av utländska barnpensioner

Förslag: Socialförsäkringsersättning från något annat land som motsvarar barnpension enligt socialförsäkringsbalken ska bara tas upp till beskattning till den del ersättningen för varje månad överstiger en tolfedel av 40 procent av prisbasbeloppet eller, vid pension efter båda föräldrarna, 80 procent av prisbasbeloppet. Om både barnpension enligt socialförsäkringsbalken och motsvarande utländsk ersättning betalas ut, eller om flera utländska ersättningar betalas ut, ska den del av det sammanlagda beloppet som överstiger beloppsgränsen tas upp.

Promemorians skäl: Som framgår av avsnitt 3.1 föreslår Skatteverket att vissa utländska socialförsäkringsersättningar ska omfattas av IL:s definition av pension. Det gäller bl.a. ersättning som motsvarar svensk barnpension. Förslaget innebär att sådan ersättning likställs med svensk barnpension när det gäller grunden för beskattning. Skatteverket anser att ersättningen bör likställas med svensk barnpension även när det gäller hur stor del av ersättningen som är skattepliktig. Enligt 11 kap. 40 § IL ska barnpension enligt socialförsäkringsbalken bara tas upp till viss del. Detsamma föreslås nu gälla för motsvarande utländska ersättningar.

Lagförslaget

Förslaget föranleder att ett nytt andra stycke tas in i 11 kap. 40 § IL.

4 Konsekvensanalys

4.1 Allmänt

Utländska socialförsäkringspensioner omfattas i dag inte av IL:s definition av pension. I stället beskattas de med stöd av en bestämmelse om livränta och andra periodiska inkomster. Det innebär dels att det kan uppfattas som oklart vilka regler som gäller för sådana pensioner, och dels att de inte kan beskattas om de betalas ut som engångsbelopp (se vidare avsnitt 2).

Skatteverket föreslår därför att definitionen av pension i 10 kap. 5 § IL utvidgas så att den omfattar socialförsäkringsersättningar från andra länder som motsvarar de svenska ersättningar som avses i 10 kap. 5 § första stycket 1 IL. Dessa svenska ersättningar är allmän ålderspension, efterlevandepension och premiepension till efterlevande enligt socialförsäkringsbalken. Med den utvidgade definitionen av begreppet pension skulle de utländska ersättningarna beskattas på samma grund som de svenska; nämligen på grund av att de är att betrakta som ”pension” i IL:s mening. Det innebär att de ovan nämnda problemen skulle undanröjas när det gäller sådana ersättningar från utlandet som motsvarar de svenska ersättningar som avses i 10 kap. 5 § första stycket 1 IL.

Förslaget berör obegränsat skattskyldiga personer som får ersättningar från utlandet som

- motsvarar de nyss nämnda svenska ersättningarna, och
- får beskattas i Sverige enligt aktuellt skatteavtal.⁵

Antalet berörda personer beräknas till ca 100 000, se bilaga 1 till promemorian.

Skatteverket föreslår också en följdändring i 11 kap. 40 § IL. Enligt denna paragraf ska svensk efterlevandepension i form av barnpension endast tas upp till beskattning till viss del. Detsamma föreslås nu gälla för motsvarande utländska ersättningar. Förslaget berör en mindre del av den grupp som berörs av det första förslaget, nämligen obegränsat skattskyldiga personer som får sådan ersättning från utlandet som

- motsvarar svensk barnpension enligt socialförsäkringsbalken, och
- får beskattas i Sverige enligt skatteavtal.

Antalet berörda personer beräknas till ca 300, se bilaga 2.

4.2 Offentligfinansiella effekter

Om förslagen i promemorian genomförs blir, till skillnad från i dag, utländska socialförsäkringspensioner som betalas ut som engångsbelopp skattepliktiga (under förutsättning att de motsvarar någon av de svenska ersättningar som avses i 10 kap. 5 § första stycket 1 IL). Å andra sidan kommer vissa periodiska utbetalningar, som i dag är fullt ut skattepliktiga, delvis att undantas från skatteplikt. Det gäller utländska socialförsäkringsersättningar som motsvarar svensk barnpension enligt socialförsäkringsbalken.

Den föreslagna ändringen i 10 kap. 5 § IL skulle medföra en positiv offentligfinansiell effekt hänförlig till beskattning av engångsbelopp. Det saknas dock underlag för att beräkna denna effekt. Vid kontakter med

---

⁵ Här bortses från eventuella fall där den utländska ersättningen visserligen inte får beskattas i Sverige men där den – enligt skatteavtal och svensk intern rätt – kan påverka storleken av den svenska skatten på andra inkomster.

handläggare på Skatteverket har framkommit att de flesta av de ca 100 000 personer som berörs av förslaget får sina pensioner utbetalda periodiskt, och då uppkommer ingen offentligfinansiell effekt. Antalet – för Skatteverket kända – engångsutbetalningar synes däremot vara få, och oftast rör det sig om mindre belopp. Skatteverket bedömer mot bakgrund härav att den positiva offentligfinansiella effekten av förslaget är mycket liten.

Den föreslagna ändringen i 11 kap. 40 § IL beräknas medföra en negativ offentligfinansiell effekt på ca 210 000 kr per år, se bilaga 2.

Sammantaget bedöms de två förslagen endast medföra en försumbar (positiv eller negativ) offentligfinansiell effekt.

4.3 Konsekvenser för Skatteverket

Förslagen innebär att det regelverk som gäller för utländska socialförsäkringspensioner blir tydligare. Detta bedöms medföra en viss minskning av den arbetstid, och därmed kostnad, som läggs ned på ärenden och frågor om sådana pensioner.

4.4 Konsekvenser för skattskyldiga

Förslagen innebär en fördel i form av tydligare regler. De föreslagna reglerna torde också upplevas som mer rättvisa än de nuvarande, eftersom de innebär att utländska pensioner behandlas på samma sätt som svenska. Vissa utbetalningar (engångsbelopp) som inte beskattas i dag blir skattepliktiga, medan andra utbetalningar (barnpension) som tidigare varit fullt ut skattepliktiga delvis kommer att undantas från skatteplikt. För den enskilde skattskyldige kan det leda till en ökning eller minskning av skatten jämfört med en tillämpning av dagens regler.

5 Författningskommentarer

5.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

10 kap.

5 §

I paragrafens *första stycke* har ett tillägg gjorts i *punkt 1*. Tillägget innebär att utländska socialförsäkringsersättningar som motsvarar svensk allmän ålderspension, efterlevandepension och premiepension till efterlevande enligt socialförsäkringsbalken omfattas av IL:s definition av pension. Sådana ersättningar ska därför tas upp till beskattning både när de betalas ut periodiskt och när de betalas ut som engångsbelopp (10 kap. 2 § 1 och 11 kap. 1 § IL).

Med allmän ålderspension avses inkomstgrundad ålderspension och garantipension (53 kap. 2 § socialförsäkringsbalken). Inkomstgrundad ålderspension kan lämnas som inkomstpension, tilläggspension och premiepension (55 kap. 2 och 3 §§ socialförsäkringsbalken).

Begreppet efterlevandepension omfattar barnpension, omställningspension till efterlevande make (änka eller änking), änkepension till efterlevande maka (änka) och garantipension till omställningspension (75 kap. 2 § socialförsäkringsbalken).

Bestämmelser om att premiepension kan betalas ut till efterlevande finns i 89, 91 och 92 kap. socialförsäkringsbalken.

Vid bedömningen av om en utländsk socialförsäkringsersättning kan anses motsvara någon av de nämnda svenska pensionerna bör främst beaktas syftet med ersättningen. En utländsk ålders- eller efterlevandepension kan omfattas av den utvidgade definitionen av pension även om villkoren avviker från de villkor som gäller för svensk ålders- respektive efterlevandepension. Det kan t.ex. röra sig om skillnader i ersättningsnivå eller pensionsålder, eller när det gäller hur länge ersättning lämnas.

Utländska förtidspensioner och liknande ersättningar som betalas ut på grund av nedsatt arbetsförmåga omfattas inte av den utvidgade definitionen av pension eftersom någon svensk motsvarighet inte nämns i 10 kap. 5 § första stycket 1 IL. I Sverige har förtidspension ersatts av sjuk- respektive aktivitetsersättning. Dessa ersättningsformer omfattas inte av IL:s pensionsbegrepp.

11 kap.

40 §

Av det nya *andra stycket* framgår att utländska socialförsäkringsersättningar som motsvarar svensk barnpension ska undantas från beskattning i samma utsträckning som svensk barnpension. Om ett barn får både svensk och utländsk barnpension, eller flera utländska barnpensioner, ska den del av det sammanlagda beloppet som överstiger beloppsgränsen i första stycket tas upp.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2015 och tillämpas på ersättningar som betalas ut efter den 31 december 2014.

Bilaga 1 Förslaget om ändring i **10 kap. 5 § inkomstskattelagen: Antal** **personer som berörs**

I promemorian föreslås, såvitt gäller 10 kap. 5 § IL, att definitionen av pension ska utvidgas till att omfatta vissa utländska socialförsäkringsersättningar. Förslaget berör obegränsat skattskyldiga personer som får ersättningar från utlandet som

- motsvarar de svenska ersättningar som avses i 10 kap. 5 § första stycket 1 IL (allmän ålderspension, efterlevandepension och premiepension till efterlevande enligt socialförsäkringsbalken), och
- får beskattas i Sverige enligt aktuellt skatteavtal.⁶

Skatteverket har beräknat antalet berörda personer till ca 100 000. Nedan redovisas de beräkningar och antaganden som har gjorts.

Mottagare av pensioner från andra nordiska länder

Utgångspunkten för beräkningen i denna del har varit de kontrolluppgifter som Skatteverket har fått in genom informationsutbytet mellan länderna. Enligt skatteavtalet mellan de nordiska länderna får Sverige beskatta pensioner, livräntor och ersättningar enligt sociallagstiftningen som betalas ut från något annat nordiskt land till personer som är bosatta i Sverige (den skatt som tas ut på inkomsten i det andra landet ska avräknas). Samtliga personer som bor i Sverige och som får ersättning från något annat nordiskt land som motsvarar sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 1 IL berörs därför av förslaget om utvidgning av definitionen av pension.⁷

Skatteverket har vid beräkningen utgått från utbetalda ersättningar som, utifrån koden i kontrolluppgiften, har bedömts kunna avse socialförsäkringsersättningar i form av ålderspension eller pension till efterlevande (inklusive barnpension). I siffrorna kan dock även ingå andra typer av socialförsäkringsersättningar, som redovisas under samma kod som ålders- eller efterlevandepensioner. Det har inte varit möjligt att skilja ut eventuella sådana andra ersättningar.

Flera olika pensioner kan betalas ut till samma person, t.ex. pension på grundnivå och tilläggspension. Skatteverket har försökt att undvika dubbelräkning, bl.a. genom att enbart räkna med vissa typer av pensioner. Viss dubbelräkning kan dock ändå förekomma, t.ex. om en och samma person får pension från flera olika länder.

Nedan redovisas beräkningen av antal berörda personer per utbetalande land. Siffrorna avser kalenderåret 2013 när det gäller Finland och kalenderåret 2012 när det gäller övriga länder.

⁶ Här bortses från eventuella fall där den utländska ersättningen visserligen inte får beskattas i Sverige men där den – enligt skatteavtal och svensk intern rätt – kan påverka storleken av den svenska skatten på andra inkomster.

⁷ Ersättningen är i de allra flesta fall skattepliktig redan i dag, se avsnitt 2. Skillnaden är att inkomsten enligt förslaget ska beskattas med stöd av de bestämmelser i IL som gäller pension, vilket innebär att regelverket blir tydligare. Dessutom kommer pensioner som betalas ut som engångsbelopp att bli skattepliktiga.

Danmark

Skatteverket har vid beräkningen utgått från det antal personer i Sverige som har fått ”folke- og førtidspension” (kod 0006). Det rör sig om 14 380 personer.

Färöarna

Vid beräkningen har Skatteverket utgått från det antal personer i Sverige som har fått ”fólkapensjón”(kod 1). Antalet uppgår till 25.

Finland

Den finska arbetspensionen är en inkomstbaserad socialförsäkringspension. Personer som har liten eller ingen arbetspension kan få folkpension och garantipension. Följande koder har bedömts vara av intresse vid beräkningen:

Kod B1, Av offentligt samfund utbetald arbetspension (ej intjänats i rörelseverksamheten): 4 552 personer

Kod B2, Annan prestation som baserar sig på socialskyddslagstiftningen (t.ex. arbetspension, avträdelsepension eller olycksfallspension): 16 578 personer

Kod B3, Av Folkpensionsanstalten eller Statskontoret betald annan pension än arbetspension: 35 955 personer

Sammanlagt har 57 085 ersättningar av ovan nämnt slag betalats ut till personer i Sverige under 2013. En och samma person kan få utbetalningar av olika slag. En närmare granskning av kontrolluppgifterna visar att det rör sig om 45 378 olika mottagare som har fått utbetalningar med någon eller flera av koderna B1–B3.

Island

Vid beräkningen har Skatteverket utgått från antalet personer i Sverige som får skattepliktiga ersättningar från socialförsäkringen (kod 48) respektive skattefria ersättningar från socialförsäkringen (kod 53). Det rör sig om 398 respektive 53 personer, dvs. sammanlagt 451 personer. I siffran kan, förutom pensionärer, även ingå personer som får andra socialförsäkringsersättningar.

Norge

Nedan specificeras de olika ersättningar från Norge som har bedömts vara av intresse vid beräkningen. Enligt uppgifter från Norge har följande antal personer i Sverige fått ersättningarna:

Kod 217, ”Alderspensjon fra folketrygden”: 2 324 personer

Kod 220, ”Barnpensjon fra folketrygden”: 120 personer

Kod 241, ”Etterlattepensjon fra folketrygden”: 186 personer

Sammanlagt ska det alltså röra sig om 2 630 personer. Det är dock känt att Norge har haft problem med rapporteringen av uppgifter till andra länder. Siffran framstår också som osannolikt låg vid en jämförelse med siffrorna för

Danmark och Finland. Skatteverket uppskattar därför i stället antalet berörda personer till 20 000.

Sammanlagt beräknas således ca 80 000 (80 234) personer få sådan pension från något annat nordiskt land som omfattas av förslaget.

Mottagare av pensioner från länder utanför Norden

När det gäller länder utanför Norden har Skatteverket endast tillgång till kontrolluppgifter från ett fåtal länder. Beträffande vissa av dessa länder rör det sig om uppgifter som avser förhållanden flera år tillbaka i tiden (eftersom kontrolluppgifter inte längre lämnas). Kontrolluppgifter från andra länder än de nordiska är inte heller lika detaljerade som de som lämnas inom Norden. När det gäller ersättningar från länder utanför Norden kan antalet berörda personer därför inte beräknas utifrån kontrolluppgifter. Antalet har i stället uppskattats till 25 procent av det antal som har beräknats när det gäller ersättningar från de nordiska länderna, dvs. till ca 20 000 personer. Vid uppskattningen har Skatteverket tagit hänsyn till att pensioner som betalas ut enligt ett utomnordiskt lands socialförsäkringslagstiftning inte alltid får beskattas i Sverige enligt det aktuella skatteavtalet.

Bilaga 2 Förslaget om ändring i 11 kap.

40 § inkomstskattelagen: Antal personer som berörs och offentligfinansiell effekt

Antal personer som berörs av förslaget

Förslaget om ändring i 11 kap. 40 § IL berör en mindre del av den grupp som berörs av förslaget om utvidgning av definitionen av pension i 10 kap. 5 § IL; nämligen obegränsat skattskyldiga personer som får sådan ersättning från utlandet som

- motsvarar svensk barnpension enligt socialförsäkringsbalken, och
- får beskattas i Sverige enligt skatteavtal.

Skatteverket har beräknat antalet berörda personer till ca 300. Beräkningen bygger på kontrolluppgifter från Danmark, Finland, Norge och Island samt en uppskattning av antalet barn som får barnpension från något annat land. Kontrolluppgifterna från Finland avser kalenderåret 2013. Kontrolluppgifterna från Danmark, Norge och Island avser kalenderåret 2012.

Enligt kontrolluppgifterna från Danmark har inga minderåriga fått utbetalningar med någon kod som kan antas avse socialförsäkringspensioner. Detta beror sannolikt på hur det danska socialförsäkringssystemet är utformat. Enligt broschyren ”Your social security rights in Denmark”, som finns på Europeiska kommissionens hemsida, betalas endast en klumpsumma ut till efterlevande barn enligt den danska socialförsäkringslagstiftningen.

När det gäller Finland har Skatteverket kontrollerat hur många av de personer som har fått utbetalningar med någon kod som kan antas avse socialförsäkringspensioner (kod B1-B3, jfr bilaga 1) som var under 18 år (födda 1996 eller senare). Det rör sig om 122 personer. Utbetalningarna till dessa personer har antagits avse barnpensioner.

Från Norge har – enligt kontrolluppgifter – 120 personer fått ”barnpension fra folketrygden”. Som nämnts i bilaga 1 är det känt att Norge har haft problem med rapporteringen av uppgifter till andra länder och Skatteverket har därför uppskattat antalet mottagare av norska socialförsäkringspensioner till en betydligt högre siffra än vad som följer av kontrolluppgifterna. När det gäller just barnpensioner framstår dock inte antalet mottagare enligt kontrolluppgifterna som lågt vid en jämförelse med motsvarande siffra för Finland. Skatteverket har därför utgått från att antalet mottagare av norsk barnpension uppgår till 120 personer.

När det gäller Island framgår av kontrolluppgifter att utbetalningar till barn från pensionsfonder (kod 51) har skett i 11 fall. Antalet mottagare av barnpensioner enligt socialförsäkringslagstiftningen har antagits uppgå till samma antal, dvs. 11.

Antalet berörda personer har således beräknats till 253 när det gäller utbetalningar från Finland, Norge och Island. När det gäller utbetalningar från andra länder har antalet berörda uppskattats till 25 procent av 253, dvs. 63 personer. Sammanlagt beräknas alltså förslaget beröra 316 personer.

Offentligfinansiell effekt av förslaget

Enligt Skatteverkets beräkningar kommer förslaget att medföra en negativ offentligfinansiell effekt på ca 210 000 kr per år. Nedan redovisas hur effekten har beräknats.

Barnpensioner från Finland

Av tabell 1 nedan framgår att 122 barn fick barnpension från Finland inkomståret 2013. Det genomsnittliga beloppet per barn uppgick till 12 776 SEK.

Tabell 1: Grunddata Finland

Inkomstår	2013
Antal barn	122
Belopp (SEK, 2013 års genomsnittliga växelkurs)	1 558 687
Betald skatt (SEK, 2013 års genomsnittliga växelkurs)	2 015
<i>Genomsnittlig pension, per barn (SEK)</i>	<i>12 776</i>

Källa: Kontrolluppgifter från Finland

Övriga inkomster

Teoretiskt sett kan barnets övriga inkomstförhållanden påverka den offentligfinansiella effekten av en lagändring. För de barn som har fått finsk barnpension har Skatteverket därför studerat detta närmare. Sammanlagt är det 11 barn (av 122) som förutom finsk barnpension även har haft annan inkomst. Samtliga dessa barn har fått svensk barnpension enligt socialförsäkringsbalken⁸ (totalt utbetalt belopp ca 565 000 SEK). Några barn har även haft annan inkomst av tjänst (sammanlagt ca 80 000 SEK).

Skatteverkets beräkningar visar att den offentligfinansiella effekten inte påverkas av att hänsyn tas till övriga inkomster. Detta beror på att övriga inkomster, för samtliga 11 barn som har studerats, helt eller delvis består av svensk barnpension enligt socialförsäkringsbalken. För dessa barn har det skattefria beloppet redan förbrukats i och med erhållandet av svensk barnpension (jfr fotnot 8, den svenska barnpensionen överstiger i samtliga fall det skattefria beloppet), vilket innebär att lagändringen inte får någon effekt i dessa fall. Om man i stället studerar samma 11 barn utan att ta hänsyn till deras övriga inkomster får lagändringen inte heller någon effekt. Detta beror på att samtliga har erhållit finska barnpensioner under grundavdragsnivå (18 900 SEK).

⁸ Belopp som har förtryckts vid punkt 1.3 i inkomstdeklarationen ("Allmän pension och tjänstepension m.m.") har antagits avse barnpension enligt socialförsäkringsbalken. Det belopp som förtrycks motsvarar pensionen minskad med det skattefria belopp som följer av 11 kap. 40 § IL. Vid beräkningen av utbetald barnpension enligt socialförsäkringsbalken har därför ett belopp motsvarande det skattefria beloppet lagts till det förtryckta beloppet (det skattefria beloppet har då antagits uppgå till 40 procent av prisbasbeloppet, dvs. det har antagits att pension har utbetalats efter en förälder och inte båda). Om inget belopp har förtryckts vid punkt 1.3 i inkomstdeklarationen kan det bero på att någon barnpension enligt socialförsäkringsbalken inte har utbetalats eller att sådan pension inte överstiger det skattefria beloppet. Skatteverket har i dessa fall antagit att ingen barnpension enligt socialförsäkringsbalken har utbetalats.

Då övriga inkomster inte påverkar de offentligfinansiella effekterna av en lagändring är sådana inkomster inte beaktade i beräkningarna nedan.

Grundavdrag och inkomstnivåer

Barnen har delats in i olika inkomstnivåer (1-3, se tabell 2 nedan). Detta eftersom grundavdragets storlek förändras med storleken på den beskattningsbara inkomsten. Inkomstnivåerna har tagits fram i enlighet med principerna i 63 kap. 3 § IL (där beräkningen av grundavdraget regleras).

Beräkning av den offentligfinansiella effekten hänförlig till finska barnpensioner

Av tabell 2 nedan framgår hur barnen fördelar sig per inkomstnivå före och efter föreslagen lagändring. Av tabellen framgår den nivåförskjutning som sker mot de lägre inkomstnivåerna efter föreslagen lagändring. Sammanlagt är det 16 barn som i och med lagförslaget förflyttas till en lägre inkomstnivå.

Tabell 2: Antal barn per inkomstnivå, före och efter föreslagen lagändring (finska barnpensioner)

Inkomstnivå (SEK)	Med dagens lagstiftning Antal barn	Med föreslagen lagstiftning Antal barn
Inkomstnivå 1 (< 18 900 SEK)	98	111
Inkomstnivå 2 (18 900 < 44 055 SEK)	18	8
Inkomstnivå 3 (44 055 < 121 040 SEK)	6	3
Totalt	122	122

Av tabell 3 nedan framgår hur den beskattningsbara inkomsten och skatt att betala för de barn som erhåller finska barnpensioner förändras om föreslagen lagändring genomförs.

Tabell 3: Skatt att betala, före och efter föreslagen lagändring (finska barnpensioner)

	Med dagens lagstiftning Belopp (SEK)	Med föreslagen lagstiftning Belopp (SEK)
Beskattningsbar inkomst	464 252	185 599
Beräknad skatt (31,86%)	147 911	59 132
- avräknad skatt till utlandet	1 323	1 323
Total skatt att betala	146 588	57 809
<i>Genomsnittlig skatt / barn</i>	<i>1 202</i>	<i>474</i>

Per barn innebär lagändringen en minskning av skatt att betala på i genomsnitt 728 SEK. De totala skatteintäkterna minskar med 88 779 SEK.

Barnpensioner från Norge

Av tabell 4 nedan framgår att 120 barn fick barnpension från Norge inkomståret 2012. Det genomsnittliga beloppet per barn uppgick till 10 471 SEK, dvs. något lägre än det genomsnittliga beloppet för de finska barnpensionerna.

Tabell 4: Grunddata Norge

Inkomstår	2012
Antal barn	120
Belopp (SEK)	1 256 566
Avräknad skatt (SEK)	0
<i>Genomsnittlig pension, per barn (SEK)</i>	<i>10 471</i>

Källa: Kontrolluppgifter från Norge

Skatteverket har inte haft möjlighet att kontrollera om de barn som har fått barnpension från Norge även har haft andra inkomster. Det finns dock ingen anledning att tro att inkomstförhållandena skiljer sig markant åt jämfört med de barn som har fått finsk barnpension. Eftersom inkluderandet av övriga inkomster inte påverkade beräkningen av den offentligfinansiella effekten för de finska barnpensionerna, bedöms samma gälla även för de norska barnpensionerna.

Tabell 5: Antal barn per inkomstnivå, före och efter föreslagen lagändring (norska barnpensioner)

Inkomstnivå (SEK)	Med dagens	Med föreslagen
	lagstiftning	lagstiftning
	Antal barn	Antal barn
Inkomstnivå 1 (< 18 700 SEK)	101	113
Inkomstnivå 2 (18 700 < 43 560 SEK)	18	6
Inkomstnivå 3 (> 43 560 SEK)	1	1
Totalt	120	120

Tabell 6 nedan visar hur den beskattningsbara inkomsten och skatt att betala för de barn som erhåller norska barnpensioner förändras om föreslagen lagändring genomförs.

Tabell 6: Skatt att betala, före och efter föreslagen lagändring (norska barnpensioner)

	Med dagens lagstiftning	Med föreslagen lagstiftning
	Belopp (SEK)	Belopp (SEK)
Beskattningsbar inkomst	253 066	34 198
Beräknad skatt (31,86%)	80 627	10 895
- avräknad skatt till utlandet	0	0
Skatt att betala	80 627	10 895
<i>Genomsnittlig skatt / barn</i>	<i>672</i>	<i>91</i>

Per barn innebär lagändringen en minskning av skatt att betala på i genomsnitt 581 SEK. De totala skatteintäkterna minskar med 69 731 SEK.⁹

Barnpensioner från Danmark

Enligt kontrolluppgifterna från Danmark har inga minderåriga fått utbetalningar med någon kod som kan antas avse socialförsäkringspensioner (se avsnittet ”Antal personer som berörs av förslaget” ovan).

Barnpensioner från Island

Antal mottagare av barnpensioner enligt isländsk socialförsäkringslagstiftning har antagits uppgå till 11, se avsnittet ”Antal personer som berörs av förslaget” ovan. För att räkna fram storleken på de förlorade skatteintäkterna från denna grupp har medelvärdet av de finska respektive norska uppgifterna avseende genomsnittlig skatt att betala per barn använts. Givet detta ger en föreslagen lagändring förlorade skatteintäkter på 7 198 SEK.¹⁰

Barnpensioner från övriga länder

Antalet berörda barn när det gäller utbetalningar från Finland, Norge och Island har beräknats till 253. Då Skatteverket i dagsläget inte har några uppgifter om barnpensioner från övriga länder har antalet barn som får sådana pensioner uppskattats till 25 procent av 253, dvs. 63 barn. Vid beräkning av lagändringens påverkan på skatteintäkterna har, precis som för Island, medelvärdet av de finska respektive norska uppgifterna använts. Givet detta ger en föreslagen lagändring förlorade skatteintäkter på 41 227 SEK.¹¹

⁹ Då förändringen i konsumentprisindex mellan 2012 och 2013 var marginell (-0,04 %) har någon omräkning till 2013 års siffror inte gjorts.

¹⁰ $11 * ((728 + 581) / 2) = 7 198$ SEK (observera att samma belopp ej fås om beräkningen görs utan hänsyn till bakomliggande decimaler).

¹¹ $63 * ((728 + 581) / 2) = 41 227$ SEK (observera att samma belopp ej fås om beräkningen görs utan hänsyn till bakomliggande decimaler).

Sammantagen bedömning av de offentligfinansiella konsekvenserna

Tabell 7 nedan sammanfattar ovanstående beräkningar per land. Enligt dessa kommer förslaget att medföra en total negativ offentligfinansiell effekt på ca 210 000 kr per år.

Tabell 7: Föreslagen lagändrings påverkan på de offentliga finanserna, per land

Land	Belopp (SEK)
Finland	- 88 779
Norge	- 69 731
Island	- 7 198
Övriga länder	- 41 227
Summa	- 206 935